

Oude Kerk, 16 juli 2023

doopdienst

ds. Johan Meijer

gelezen: Jesaja 55: 6-13 en Matteüs 13: 1-9 en 18-23

titel: vergeet je lente niet

overdenking

*Gemeente van de Liefdevolle Zaaier,
lieve mensen van God,*

I

'Hoe toepasselijk!', ging door mij heen toen ik ging kijken wat voor vandaag de Schriftlezingen volgens het Leesrooster zijn. We hadden toen net vastgelegd dat Jim vandaag zou worden gedoopt. 'Hoe toepasselijk!', de gelijkenis van de zaaier, tijdens een doopdienst.

Het beeld van de zaaier roept bij mij warme, vriendelijke en hoopgevende gevoelens op. Ik ken een gemeente die 'De Zaaier' heet en waar een robuuste polderagrariër met zijn brede zaaigebaren verbeeld is in één van de kerkramen. Het is dan ook in een gemeente met veel akker- en tuinbouw. Afgelopen donderdag nog was ik in een mij dierbare kerkruimte, de doopsgezinde kerk in Groningen, waar een rond kunstwerk op de aandachtswand hangt: een zaaier die de aarde rond het goede en hoopgevende woord van de Schepper wil zaaien. De gelijkenis van de zaaier bij een doop: hoe treffend en passend.

II

In het lied dat we zojuist zongen, het lied 'een zaaier ging uit om te zaaien', van de meesterdichter Willem Barnard, zit ook de associatie met het ontstaan en de geboorte van een mensenkind, althans in het beeld van de aarde als moederschoot en moedergrond. 'En

maak ons tot moedergrond' daarmee eindigt het lied. Hoe toepasselijk, zou je kunnen denken en dat mag je zeker ook denken, maar dan wel met de keerzijde dat het krijgen van een kind allerm minst vanzelfsprekend is, zoals velen in zeer uiteenlopende levensomstandigheden uit eigen ervaring weten. We moeten ons die gevoeligheid altijd bewust zijn, zeker bij een doop en dan kan een dichterlijk beeld, hoe meesterlijk het ook is, ook wel een beetje schuren.

De schurende werkelijkheid is sowieso de keerzijde van deze zo mooie gelijkenis. Die robuust vriendelijke zaaier in dat ene kerkraam, die zo sierlijk aarderonde zaaibeweging op die aandachtswand, die zo ongerepte pure schepping van den beginne, vertoont scheuren en schrammen, butsen en wonden, dorens en distels, rotsbodem en zwaar weer. Dat zo vredige beeld van een akker met opschietend gewas en wuivend graan en dan opeens is het code rood, recordhittes, heftige storm of wolkbreuken en de vredige romantiek wordt een drama. Iemand zei deze week: wat staat de mais er geweldig bij dit jaar, en dat doet het momenteel. Maar de agrariër haalt pas opgelucht adem als de oogst veilig binnen is. Want je weet niet wat er komt en wat je te wachten staat. Je weet niet wat er gaat gebeuren met het zaaigoed. Je weet niet wat de toekomst van je kinderen wordt. Je weet niet wat er terecht komt van je goede intenties en bedoelingen.

Daar is de Schrift heel eerlijk over. Zowel de tekst uit Jesaja als die uit Matteüs is eerlijk, reëel, bespreekt de feiten. Niet om ons schrik aan te jagen of pessimistisch te maken, maar om de werkelijkheid te tonen, de realiteit van het bestaan. Maar ook, heel nadrukkelijk om perspectief te bieden, hoop te verkondigen. En om dát woord in goede aarde te laten vallen.

III

Je kent wel die uitdrukking: 'in goede aarde vallen'. 'Mijn opmerking viel geloof ik niet in goede aarde', verzucht de moeder die het allerbeste met haar kind voorheeft, maar de boodschap kwam averechts binnen. En ik denk dat verschillende politici die hun vertrek uit de politiek aankondigden de afgelopen week teleurgesteld zijn dat van hun goede bedoelingen niet veel terecht kwam. Of wie weet dat er in een epifaan moment ook iets van zelfreflectie meekomt, zo van: dat had ik misschien beter anders kunnen zeggen, doen of aanpakken, of er tenminste een actieve herinnering aan hebben. Maar vanaf nu gaat alles beter worden, ademt de optimistische toon van een relatief jong politicus. Een nieuwe generatie gaat opstaan en die gaat met frisse originaliteit wèl respectvol communiceren en samenwerken.

Aan de ene kant is dat toch heerlijk: nieuwe zaaiers in een nieuwe lente. Hoopgevend. En mocht dat toch waar zijn! Ja oprecht, ik bedoel dit niet cynisch. Maar veel van het nieuw gezaaide van de jonge leu zal terechtkomen in oude grond. En niet dat er in principe met oude grond iets mis hoeft te zijn, met goede tradities, met dierbare waarden, maar de oude grond kan ook zo weerbarstig zijn. Het is of Jezus ook wil zeggen: houd daar rekening mee, weet dat niet al je goede intenties in goede aarde zullen vallen, maar houd wel vol, blijf wel overeind, verlies de moed niet. Verlies je vertrouwen niet, ook niet het vertrouwen in de Schepper die ons beloofd heeft trouw te blijven voor altijd en nooit te laten vallen het werk van zijn handen!

IV

Vergeet je oorsprong niet, je oerbegin, de ongerepte morgen, het frisse begin, de lente. Vergeet niet wat je intentie was, je drive, je roeping. Ik maak soms jonge mensen mee die zich geroepen weten om de Heer te gaan dienen in de kerk en daar hun toekomst aan te willen geven. Fris en enthousiast en ambitieus. Dan denk ik terug aan mijn eigen begin, mijn eigen lente zal ik maar zeggen. En dan zou ik kunnen denken: och, kind, je weet niet half wat je allemaal aan weerbarstigs gaat tegenkomen. Doe toch niet zo naïef dat je denkt dat de kerk de weerspiegeling is van Gods Koninkrijk. En eerlijk is eerlijk, dat denk en voel ik dan ook wel eens. En ik weet nog zo goed dat een oudere, en beslist levenswijze medestudent tegen me zei: ach jongen, ik wou dat ik je bij de hand kon nemen, en je kon behoeden voor teleurstellingen. Maar net als bij je kind, kun je het niet behoeden voor teleurstellingen, struikelrotsen, weerbarstigheden. Maar Je moet het zelf ontdekken en ondergaan. Maar hoor of zie ik een jongere in alle frisheid getuigen van haar of zijn roeping, dan roept dat bij mij datzelfde gevoel op dat ik heb bij het beeld van de zaaier. Dat frisse, dat onbevengene. Hoewel niemand van ons een onbeschreven blad is. Ook onze jonge generatie niet. Dat moeten we niet onderschatten, hoe veel jongeren, zelfs kinderen al meedragen aan de last van wat leven ook is.

Maar! Vergeet je lente niet, vergeet je oerbegin niet. Vergeet niet wat je meekreeg bij je doop: de beste intenties, de uitgesproken liefde, de schoonheid van het frisse bronwater. Vergeet je lente niet, je originaliteit, je eigenheid, je unieke jou. En laat je oren niet te veel hangen naar verzuurde en verbitterde onheilsprofeten, maar ook naar hoopvolle, hoopgevende evangelisten. Spits je oor voor het bevrijdende en vernieuwende nieuws dat Jezus brengt. En dat is reëel nieuws, dat de minder mooie kanten van het leven niet verdoezelt, of ontkent, dat geen romantische gladgestreken zoete vla presenteert, maar een reëel beeld, een eerlijke weergave van de werkelijkheid. En toch een uitermate hoopvol beeld, want wie de droom van de zaaier durft blijven dromen, en standvastig blijft en moed houdt, kritisch, eerlijk, maar ook idealistisch en vertrouwend die mag zien en meemaken hoe krachtig dat goede woord is, het zaaigoed van de Schepper.

Amen